

Regels omtrent de overheidszorg op het gebied van meteorologie en seismologie (Wet taken meteorologie en seismologie)

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is dat de overheidszorg op het gebied van meteorologie en seismologie wordt vastgelegd;
Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1. algemene bepalingen

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
MSG-gegevens: gegevens betreffende meteorologische, seismologische en andere geofysische feiten en omstandigheden;
Onze Minister: Onze minister van Infrastructuur en Milieu;
openbare lichaam: openbaar lichaam Bonaire, Sint Eustatius of Saba;
overheidsbedrijven: overheidsbedrijven als bedoeld in artikel 25g van de Mededingingswet, voor zover zij een publiekrechtelijke taak uitvoeren.

Artikel 2

Deze wet is mede van toepassing in de openbare lichamen.

HOOFDSTUK 2. zorgplicht meteorologie en seismologie

Artikel 3

1. Onze Minister draagt zorg voor:
 - a. het kosteloos verstrekken van algemene weerberichten omtrent de toestand van het huidige weer en het te verwachten weer;
 - b. waarschuwingen aan het algemeen publiek in geval van gevaarlijk of maatschappelijk ontwrichtend weer;
 - c. het voortbrengen of verzamelen van MSG-gegevens in het kader van de uitvoering van de taken bedoeld in dit artikel;
 - d. het beheer en onderhoud van de voor de uitvoering van zijn taken noodzakelijke technische infrastructuur;

- e. het overeenkomstig ministeriële regeling desgevraagd ondersteunen van bestuursorganen, de rechterlijke organisatie, overheidsbedrijven of openbare lichamen op het terrein van meteorologie of andere geofysische terreinen bij de uitvoering van aan hen bij of krachtens wet opgedragen taken;
 - f. onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek en technologische ontwikkeling met betrekking tot meteorologie, seismologie en overige geofysica;
 - g. MSG-gegevens of het onderzoek, bedoeld in onderdeel f, op verzoek van internationale organisaties voortbrengen, verzamelen of beschikbaar stellen;
 - h. het voor hergebruik als bedoeld in de Wet openbaarheid van bestuur, zonder dat daartoe een verzoek is gedaan op grond van die wet, beschikbaar stellen van MSG-gegevens of onderzoeksresultaten, voor zover intellectuele eigendomsrechten van anderen dat niet beperken, waarbij er op basis van een overeenkomst aanvullende dienstverlening kan worden verleend;
 - i. internationale samenwerking op het gebied van meteorologie en seismologie en andere geofysische terreinen; en
 - j. het verlenen van meteorologische diensten voor de luchtvaartnavigatie.
2. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld voor:
- a. de inhoud, verwachtingstermijn en openbare bekendmaking van algemene weerberichten of waarschuwingen, bedoeld in het eerste lid, respectievelijk onderdeel a en onderdeel b;
 - b. de ondersteuning, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e;
 - c. onderzoek en technologische ontwikkeling als bedoeld in het eerste lid, onderdeel f, en het daartoe aangaan van samenwerkingsovereenkomsten;
 - d. beschikbaar stellen van MSG-gegevens en aanvullende dienstverlening als bedoeld in het eerste lid, onderdeel h; en
 - e. de internationale samenwerking, bedoeld in het eerste lid, onderdeel i.

Artikel 4

1. Onze Minister stelt ten minste elke vier jaar een programma vast waarin alle activiteiten zijn opgenomen die hij ingevolge het bij of krachtens deze wet bepaalde voornemens is uit te voeren.
2. Bij ministeriële regeling kunnen regels gesteld worden omtrent de voorbereiding, inrichting en inhoud van het programma.

HOOFDSTUK 3. onafhankelijk onderzoek

Artikel 5

1. Er is een raad van toezicht die tot zorg heeft de wetenschappelijke kwaliteit van alle producten en activiteiten, bedoeld in artikel 3, eerste lid, en de onderzoeksmethodiek te bewaken. De raad rapporteert jaarlijks hierover aan Onze Minister. Deze rapporten worden ter inzage gelegd.
2. Onze Minister geeft geen aanwijzingen met betrekking tot de methoden, volgens welke de onderzoeken, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel f, worden uitgevoerd en de resultaten daarvan worden gerapporteerd.
3. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld betreffende de samenstelling, taken, werkzaamheden van de raad van toezicht en de rechtspositie van zijn leden.

HOOFDSTUK 4. kosten

Artikel 6

1. De volgende kosten worden ten minste integraal doorberekend aan bestuursorganen en overheidsbedrijven, voor zover deze niet tot het Rijk behoren, en de rechterlijke organisatie, indien zij afnemen:

- a. de ondersteuning, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel e; en
- b. de aanvullende dienstverlening, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel h.

Onze Minister maakt dit inzichtelijk in de administratie.

2. De artikelen 25i en 25m van de Mededingingswet zijn van overeenkomstige toepassing op het berekenen van de integrale kosten, bedoeld in het eerste lid.

HOOFDSTUK 5. wijzigings- en slotbepalingen

Artikel 7

In artikel 2, eerste lid, van de Ambtenarenwet wordt "de leden van de KNMI -raad, bedoeld in artikel 11 van de Wet op het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut" vervangen door: de leden van de raad van toezicht, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de Wet taken meteorologie en seismologie.

Artikel 8

De Wet luchtvaart wordt als volgt gewijzigd:

A

In de artikelen 1.1, eerste lid, 1.2a, eerste lid, 1.4, 2.1, tweede lid, de onderdelen a en b, en derde tot en met vijfde lid, 2.2, eerste lid, aanhef en onderdeel c, en tweede tot en met zesde lid, 2.3, derde, vierde en zevende lid, 2.4, eerste, tweede en zesde lid, 2.5, eerste tot en met derde en negende lid, 2.6, eerste, derde en zevende lid, 2.7, eerste en derde lid, 2.8, 2.8a, eerste en tweede lid, 2.9, eerste tot en met derde lid, 2.10, eerste lid, 2.14, tweede tot en met zevende lid, 3.2, eerste lid, onderdeel a, en vierde lid, 3.3, eerste, derde en vijfde lid, 3.4, eerste tot en met vijfde lid, 3.5, eerste en tweede lid, derde lid, onderdeel b, vierde en vijfde lid, 3.6, 3.8, tweede lid, 3.13, eerste, derde en vijfde lid, 3.15, tweede lid, 3.16, eerste tot en met derde lid, 3.17, eerste tot en met vierde lid, 3.19, eerste en tweede lid, 3.19a, tweede, derde en zesde lid, 3.19c, eerste en tweede lid, 3.19d, eerste lid, aanhef en onderdeel b, en tweede lid, 3.19e, eerste tot en met derde lid, 3.19f, eerste lid, aanhef, tweede tot en met zesde lid, 3.21, eerste en tweede lid, 3.22, derde en vierde lid, 3.25, eerste en tweede lid, 3.26, tweede en derde lid, 3.27, eerste tot en met derde lid, 3.28, 3.30, eerste lid, 4.1, eerste tot en met derde lid, 4.2, tweede tot en met vierde lid, 4.3, eerste tot en met derde lid, 4.4, eerste en derde lid, 4.5, 4.8, 5.5, derde en vijfde lid, 5.7, derde lid, 5.11, tweede en vierde lid, 5.13, tweede lid, 5.14, aanhef, en 5.14d, tweede en zesde tot en met achtste lid, wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" telkens vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.

B

In artikel 1.2, eerste lid, onderdeel c, wordt na "de artikelen" ingevoegd: 5.13a, 5.14b,.

C

In het opschrift van titel 5.2 en paragraaf 5.2.1 wordt "luchtverkeersdiensten" vervangen door: luchtvaartnavigatiediensten.

D

Artikel 5.10 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, aanhef, wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.

2. In het derde lid wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door "Onze Minister van Infrastructuur en Milieu" en komt ", gedaan in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer," te vervallen.

E

Na artikel 5.13 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5.13a

1. Onze Minister van Infrastructuur en Milieu wijst een verlener van meteorologische diensten voor de luchtvaartnavigatie aan die verantwoordelijk is voor het beschikbaar maken, stellen en houden van luchtvaartmeteorologische inlichtingen of delen hiervan.

2. Bij regeling van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu worden regels gesteld omtrent het beschikbaar maken, stellen en houden van luchtvaartmeteorologische inlichtingen.

3. Voor zover de aanwijzing en de regeling, bedoeld in het eerste en tweede lid, betrekking hebben op het vluchtinformatiegebied Amsterdam worden zij opgesteld in overeenstemming met Onze Minister van Defensie.

F

In artikel 5.14a wordt na "artikel 5.13" ingevoegd ", 5.13a", wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door "Onze Minister van Infrastructuur en Milieu", en wordt na "verleners van luchtverkeersdiensten" ingevoegd: en verleners van meteorologische diensten voor de luchtvaartnavigatie.

G

Artikel 5.14b wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "artikel 5.13," ingevoegd "5.13a,", wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door "Onze Minister van Infrastructuur en Milieu", en wordt na "luchtverkeersdiensten" ingevoegd: of meteorologische diensten voor de luchtvaartnavigatie.

2. In het tweede lid wordt na "artikel 5.13," ingevoegd "5.13a," en wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu".

3. Aan het vierde lid, onderdeel a, wordt een zin toegevoegd, luidende: , dan wel indien het dienstverlening binnen het luchtruim van Bonaire, Sint Eustatius en Saba betreft het niet voldoen of kunnen voldoen aan de bij regeling van Onze Minister gestelde eisen inzake het toezicht op de dienstverlener of inzake zijn bekwaamheid of geschiktheid.

H

In de artikelen 5.14e, 5.17, tweede lid, 5.20, negende en elfde lid, 5.23, eerste lid, onderdeel e, tweede en derde lid, 5.30, 6.53, eerste lid, de onderdelen j en k, en tweede lid, 6.54, eerste en tweede lid, 6.55, eerste en derde tot en met zesde lid, 6.56, eerste en tweede lid, 6.57, 6.58, eerste, en vierde tot en met zesde lid, 6.59, 6.60, eerste en tweede lid, 6.61, eerste en tweede lid, 6.61a, tweede lid, 7.1, eerste en derde lid, 8.2a, vierde lid, 8.12, derde en vijfde lid, 8.13, 8.24a, derde lid, 8.25, eerste lid, 8.25b, eerste en tweede lid, 8.25c, 8.25da, eerste tot en met derde lid, 8.25h, vierde lid, 8.25j, 8.29a, eerste lid, 8.31, eerste en tweede lid, 8.33, 8.36, 8.37, eerste lid, 8.38, 8.40, 8.47a, 8.49, eerste, tweede en vierde lid, 8.51, 8.56, tweede lid, 8.57, 8.71, 8.75, eerste lid, 8.77, eerste en tweede lid, 8.78, 8.79, 8a.1, eerste, tweede en vierde lid, 8a.2, eerste lid, 8a.3, tweede lid, 8a.4, derde en vijfde lid, en 8a.5, eerste tot en met derde lid, wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" telkens vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.¹

I

Artikel 6.62 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door "Onze Minister van Infrastructuur en Milieu" en "Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij" vervangen door: Onze Minister van Economische Zaken.

2. In het derde lid wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.

J

In de artikelen 8.9, derde lid, 8.23, eerste en vijfde lid, en 8.23a, eerste en vijfde tot en met negende lid, wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" telkens vervangen door "Onze Minister van Infrastructuur en Milieu" en komt ", in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer," te vervallen.

K

In de artikelen 8.26 en 8.32 wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" telkens vervangen door "Onze minister van Infrastructuur en Milieu" en komt " in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer" te vervallen.

¹ De artikelen 5.25, 5.31, 5.32, 5.44, 5.41, 5.42, 5.43, 5.45 en 5.46 zijn al meegenomen in het wetsvoorstel Aanpassingswet Kaderwet zbo's die in de Eerste Kamer ligt.

L

In artikel 8.29, eerste lid, wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" telkens vervangen door "Onze Minister van Infrastructuur en Milieu" en

komt "en aan Onze Minister Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer" te vervallen.

M

Artikel 8.70 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.

2. In het zesde lid wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door "Onze Minister van Infrastructuur en Milieu" en komt "in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer" te vervallen.

N

Artikel 8.72 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "Onze Ministers van Verkeer en Waterstaat en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in de plaats treden van" vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu in de plaats treedt van.

2. In het tweede lid wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door "Onze Minister van Infrastructuur en Milieu" en komt "in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer" te vervallen.

O

Artikel 8.73 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.

2. Het tweede lid vervalt.

3. Het derde lid wordt vernummerd tot tweede lid (nieuw).

P

In artikel 8.a.6 wordt "het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut" vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.

Q

In de artikelen 8a.38, achtste en negende lid, 8a.39, eerste lid, derde lid, de onderdelen a en b, vierde en vijfde lid, 8a.40, eerste lid en derde lid, onderdeel b, 8a.41, eerste en tweede lid, 8a.45, eerste, tweede en vijfde lid, 8a.46, eerste en tweede lid, 8a.48, eerste en vierde lid, 8a.49, 8a.50, tweede lid, 8a.51, derde lid, aanhef en onderdeel d, 9.1, eerste en tweede lid, 9.3, 9.6, eerste lid, 9.7, eerste tot en met derde lid, 9.8, 10.11, eerste lid, onderdeel b, 10.17, zesde lid, 10.24, 10.25, vierde lid, 10.27, tweede lid, 10.31, 11.1, eerste lid, onderdeel b, tweede en derde lid, 11.1a, eerste, derde en vierde lid, 11.2a, derde lid, 11.2b, eerste en derde lid, 11.3, eerste en vierde lid, 11.7, tweede en vierde lid, 11.15, aanhef, 11.16, eerste lid, aanhef, 11.16a, zesde lid, onderdeel d, en zevende lid, 11.20, 11.22, tweede lid, 11.23, tweede lid, 11.27, 12.2, 12.3a, 12.5, eerste tot en met derde lid, en 12.6 wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" telkens vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.

R

Artikel 8a.44 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:
Onze Minister van Infrastructuur en Milieu publiceert vóór 30 juni 2010 en vervolgens elke vijf jaar vóór 30 juni in de Staatscourant welke burgerluchthavens zijn aangeduid als belangrijke luchthavens

2. Het vierde lid vervalt.

S

Artikel 8a.47 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste en tweede lid wordt "Onze Minister van Verkeer en Waterstaat" telkens vervangen door: Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.

2. Het derde lid vervalt

T

In artikel 9.1 wordt "Onze Minister van Binnenlandse Zaken" vervangen door: Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

U

In de artikelen 10.12, derde lid, 10.23, 10.33, 10.43, 11.1, eerste lid, onderdeel d, wordt "Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer" telkens vervangen door: Onze minister van Infrastructuur en Milieu.

V

In artikel 12.4 wordt "ministerie van Verkeer en Waterstaat" vervangen door: Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

W

In de titel van §11.2.1 wordt "Minister van Verkeer en Waterstaat" vervangen door: minister van Infrastructuur en Milieu.

Artikel 9

In artikel 1, onderdeel c, van de Wet tegemoetkoming schade bij rampen wordt "het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut" vervangen door: Onze Minister van infrastructuur en Milieu.

Artikel 10

Onze minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet, en vervolgens telkens na vijf jaar, aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk. Hiertoe behoort in ieder geval de mate van toegankelijkheid van de algemene weerberichten en de waarschuwingen aan het algemeen publiek in geval van gevaarlijk of maatschappelijk ontwrichtend weer.

Artikel 11

De Wet op het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut wordt ingetrokken.

Artikel 12

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 13

Deze wet wordt aangehaald als de: Wet taken meteorologie en seismologie.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Regels omtrent de overheidszorg op het gebied van meteorologie en seismologie (Wet taken meteorologie en seismologie)

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

§ 1 Achtergrond en aanleiding

Het onderhavige wetsvoorstel regelt de overheidszorg op het gebied van meteorologie en seismologie en het intrekken van de Wet op het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (hierna: Wet op het KNMI). Dit is wenselijk gebleken naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie van de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk en de daarna uitgevoerde verkenning naar de toekomst van het KNMI. Het op 28 april 2010 bij de Tweede Kamer aanhangig gemaakte voorstel tot wijziging van de Wet op het KNMI² is daarom ingetrokken in verband met dit voorliggende voorstel.

Het KNMI verstrekt meteorologische en seismologische informatie ten behoeve van de veiligheid, de economische ontwikkeling en een duurzaam milieu direct of indirect aan het algemene publiek, de overheid, de luchtvaart en de scheepvaart. Het is een agentschap van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) en heeft als publieke organisatie geen commerciële taken en doelstellingen. Voor de meer lange termijn ontwikkelingen verricht het KNMI onderzoek naar de veranderingen in het klimaat. Het beschikbaar stellen van bij het KNMI aanwezige kennis, data en informatie is de kernactiviteit. De Wet op het KNMI, dat de taken en werkwijze van het instituut regelt, is tot stand gekomen in 2001 en in werking getreden op 1 februari 2002. Artikel 12 van die wet bepaalt dat deze telkens na vijf jaar wordt geëvalueerd, waarbij gekeken wordt naar de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk. In de periode 2007 - 2009 is de Wet op het KNMI geëvalueerd.³ Er bleek in de Tweede Kamer een brede steun voor de veiligheidstaken van het KNMI, zoals het weeralarm, en voor de invoering van een open data beleid. Over de positionering van de luchtvaartmeteorologie was de Tweede Kamer destijds verdeeld. Vervolgens heeft de Tweede Kamer op 29 april 2010 een voorstel ontvangen voor wijziging van de Wet op het KNMI. Omdat in de financiële paragraaf van het Regeerakkoord Rutte/Verhagen van oktober 2010 was opgenomen dat “de subsidies op het terrein van het (voormalige) Ministerie van Verkeer en Waterstaat worden beperkt en dat daarbij het huidige takenpakket van het KNMI nader zal worden bezien (eventueel privatisering)”, is behandeling van het voorstel voor wijziging op de Wet op het KNMI aangehouden. Dit om een brede en fundamentele aanpak mogelijk te maken.

In 2011 is een verkenning naar de toekomst van het KNMI uitgevoerd (KNMI 2020) waaruit naar voren komt dat er naast de positieve kwaliteiten van het KNMI drie belangrijke aandachtspunten zijn:

- er is sprake van onvoldoende vraagsturing voor bepaalde activiteiten van het KNMI en er is sprake van onduidelijk opdrachtgeverschap; de huidige wijze van financiering van het agentschap KNMI door het Rijk verhoudt zich onvoldoende met goed opdrachtgeverschap;
- er is sprake van een onduidelijke en onvolkomen verhouding tussen de publieke taken van het KNMI op het gebied van weerinformatie en de rol die het meteobedrijfsleven daarbij wil en kan spelen;
- er is sprake van een zekere spanning tussen de onafhankelijkheid van het wetenschappelijk onderzoek bij het KNMI en de ministeriële verantwoordelijkheid voor het KNMI.

² Kamerstukken II 32379, 2009-2010, nr. 2.

³ Kamerstukken II 31534, 2008-2009, nr. 2.

Deze aandachtspunten zijn te herleiden naar onduidelijkheden ten aanzien van de rollen en taken van het KNMI en de wijze waarop deze zijn verankerd in de Wet op het KNMI. Voor het omgaan met deze aandachtspunten is herziening van de huidige positionering van het KNMI dan ook nodig. De herziene positionering dient een verbetering ten opzichte van de huidige positionering te zijn in termen van het garanderen van de wetenschappelijke onafhankelijkheid. Tevens moet deze een meer vraaggestuurde manier van werken ondersteunen en duidelijkheid bieden over de rol en taken van het KNMI in relatie tot zijn afnemers. De heroverweging van de Wet op het KNMI heeft ook plaatsgevonden om discussies met het meteobedrijfsleven over de reikwijdte van de rol en taken van het KNMI in de nabije toekomst zoveel mogelijk te voorkomen. Hiertoe is overleg met het meteobedrijfsleven gevoerd. Voor het ontwikkelen van oplossingsrichtingen heeft een uitgebreide consultatie van de bij het KNMI betrokkenen plaatsgevonden: de operationele partners van het KNMI zoals het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Rijkswaterstaat, andere departementen, weerbedrijven, de luchtvaartsector, wetenschappelijke instituties, de KNMI-Raad, overheidsklanten buiten de Rijksoverheid (zoals waterschappen) en de internationale meteorologische gemeenschap. Ook is de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) gevraagd om te reflecteren op de rol en positie van het KNMI-onderzoek. In de afgelopen periode is verschillende keren overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de weerbedrijven op de Nederlandse markt over de rol van het KNMI bij de levering van weergegerelateerde producten en diensten. Dit heeft geresulteerd in hun steun voor de voorgestelde positionering, de rol en taken van het KNMI en de wijze waarop deze formeel worden verankerd. Over de uitkomsten van deze consultatie heb ik de Tweede Kamer geïnformeerd bij brief van 28 maart 2013.⁴ Het voorliggende wetsvoorstel is een uitvloeisel van dit proces.

§ 2 Doel en hoofdlijnen van het wetsvoorstel

Dit wetsvoorstel heeft tot doel om de taken op het gebied van meteorologie, seismologie en andere geofysische terreinen als zorgplichten bij de Minister van Infrastructuur en Milieu neer te leggen. In deze wet wordt vastgelegd welke taken onder de verantwoordelijkheid van de minister moeten worden uitgevoerd. In de huidige Wet op het KNMI zijn de wettelijk geregelde taken gedetailleerd beschreven en direct aan de organisatie van het KNMI toebedeeld. Daarnaast wordt de KNMI-organisatie als zodanig ook ingesteld. Het is wenselijk deze koppeling tussen organisatie en taken los te laten. Door te kiezen voor een nieuwe kaderwet met zorgplichten met een aanvullende ministeriële regeling, worden belangrijke publieke belangen en taken geborgd, maar kan de organisatie van die taken zo flexibel mogelijk worden ingericht. Dit komt overeen met de manier waarop met andere taken van de minister wordt omgegaan, die worden uitgevoerd door agentschappen als Rijkswaterstaat en de Inspectie voor de Leefomgeving en Transport.

Hoewel het niet strikt noodzakelijk is om de feitelijke taken van de overheid op het gebied van meteorologie, seismologie en andere geofysische verschijnselen wettelijk te regelen, heeft het bestendig waarborgen van deze taken op het gebied van publieke veiligheid, het zorgdragen voor de meet- en rekeninfrastructuur en voor de

⁴ Kamerstukken II 2012-2013, 32379, nr. 8.

meteorologische en seismologische kennisbasis in de vorm van een regeling bij wet de voorkeur. Dit zijn taken die, zoals eerder aangestipt, niet zonder meer door de marktwerking tot stand kunnen komen en taken waarbij het belangrijk is het kwaliteitsniveau in de hand te hebben. Ook wordt de wetenschappelijke onafhankelijkheid van het meteorologische en seismologische onderzoek gegarandeerd. Ten slotte is het belangrijk dat er één autoriteit is die weerwaarschuwingen afgeeft bij het publiek bij (potentieel) maatschappelijk ontwrichtend weer.

Uitwerking van de in de wet opgenomen taken vindt zoals gezegd plaats middels een ministeriële regeling. Dit zal niet betekenen dat het KNMI geen rol meer speelt in het uitvoeren van deze taken, maar dat de uitvoering wordt vastgelegd op ministerieel niveau. Dit geeft de minister de vrijheid om de taken neer te leggen bij de meest geëigende organisatie (zie mede artikel 44 van de Grondwet). Bij ministeriële regeling wordt onder andere uitgewerkt aan wie de minister welke producten en diensten levert, hoe invulling wordt gegeven aan de wetenschappelijke onafhankelijkheid en wie de internationale vertegenwoordiging voor zijn rekening neemt. De wijze waarop het uitvoeren van deze taken organisatorisch plaatsvindt, wordt bij ministerieel besluit verankerd (een zogenaamd instellingsbesluit). Aanvullend is op grond van Europees- en internationaal recht wetgeving nodig voor het borgen en reguleren van de luchtvaartmeteorologie. De Wet luchtvaart wordt hiervoor benut.

Doorslaggevende argumenten voor deze opzet zijn:

- duidelijkheid en bestendigheid van de taken door de wetgeving te beperken tot zorgplichten voor de minister en het vastleggen van algemene uitgangspunten. Het kader dat de huidige Wet op het KNMI biedt wordt veelal als onduidelijk en star ervaren.
- Daarnaast wordt meer flexibiliteit gecreëerd voor de uitvoering en organisatie van de taken die toekomen aan de overheid, ten opzichte van de huidige Wet op het KNMI, door de organisatie ervan neer te leggen op ministerieel niveau. Dit is in lijn met de andere agentschappen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.
- De wetenschappelijke onafhankelijkheid wordt zo goed mogelijk geborgd. Dit is met name gewenst bij klimaatonderzoek en het economische beleid wat daaruit kan voortvloeien (e.g. ambities duurzame ontwikkeling).
- Tevens kan een bijzondere regeling worden getroffen voor het hergebruik van bepaalde meteorologische gegevens of onderzoek.
- Ten slotte kan het verstrekken van luchtvaartmeteorologie worden geregeld via de Wet luchtvaart. Alle luchtvaartnavigatiedienstverlening wordt dan in één wet geregeld.

De Wet op het KNMI komt als gevolg hiervan te vervallen. Daarmee is het ook niet meer opportuun om in 2012 wederom een evaluatie van de huidige wet op het KNMI uit te voeren. De behandeling van de in procedure gebrachte wijziging van die wet is dus ook

gestaakt.⁵ Vijf jaar na de inwerkingtreding van dit voorstel wordt de werking ervan met alle betrokkenen geëvalueerd.

Met betrekking tot het hergebruik van bepaalde meteorologische gegevens kunnen desgewenst mede regels worden gesteld onder de implementatiewet EG-richtlijn infrastructuur ruimtelijke informatie. Op grond van deze wet kunnen regels worden gesteld voor onder meer raadpleeg- zoek-, download- en verwerkingsdiensten (art. 9). Tevens kunnen regels worden gesteld met betrekking tot vergoedingen die voor deze diensten in rekening gebracht kunnen worden (art. 12 van die wet). Deze regels zijn nu nog niet vastgesteld.

§ 3 Verhouding met andere regelgeving

3.1 open data

Een van de in dit voorstel beschreven kernactiviteiten is het genereren van meteorologische informatie. Deze gegevens worden door de weerbedrijven hergebruikt om verscheidene weerproducten te leveren. Onder de huidige regelgeving gebeurt dat veelal via een licentiesysteem waarin afspraken kunnen worden gemaakt over de extra services die het KNMI hen kan bieden. Het gaat dan om leveringsgaranties en technische ondersteuning (helpdesk). Er gelden momenteel drie wetten omtrent overheidsinformatie die relevant zijn voor overheidstaken op het gebied meteorologie, seismologie en andere geofysische verschijnselen:

- de Implementatiewet EG-richtlijn infrastructuur ruimtelijke informatie. Dit heeft als consequentie dat onder het Europese recht meteorologische gegevens voor iedereen vrij beschikbaar moeten zijn (art. 9 van de Implementatiewet).
- Indien de Minister van Infrastructuur en Milieu producten aanbiedt die buiten de reikwijdte van de Implementatiewet vallen geldt de Wet openbaarheid van bestuur en zal al dan niet een besluit tot hergebruik moeten worden genomen (art. 11b en 11c WOB). Tegen die besluiten staat bezwaar en beroep open. Gegevens worden dan tegen maximaal de marginale kosten verstrekt (fysieke kopie).
- Ten slotte is ook de Mededingingswet relevant die stelt dat overheden de gegevens waar ze over beschikken enkel onder voorwaarden mogen hergebruiken voor andere economische activiteiten. Zie hiervoor verder onder 3.2.

Zoals eerder aangestipt kunnen op basis de Implementatiewet met betrekking tot het leveren van downloaddiensten, verwerkingsdiensten en diensten die andere diensten kunnen oproepen bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld over levering en kostprijs als het gaat om het aanbieden voor hergebruik van meteorologische informatie.

Met betrekking tot de weegerelateerde producten en diensten zal de wijze waarop ook nu reguliere publieke voorlichting plaatsvindt worden gehandhaafd. Dat betekent dat het KNMI via de gangbare communicatie- en informatietechnologie een algemeen weerbericht voor geheel Nederland afgeeft, aangevuld met berichtgeving over weerwaarschuwingen en duiding van extreme weersituaties.

Volgende het kabinetsbeleid dat in ontwikkeling is op het gebied van open data wordt al een groot deel van de meteorologische en seismologische data op basis van een

⁵ Kamerstukken II 32 379, 2009-2010, nr. 2

inspanningsverplichting voor hergebruik beschikbaar gesteld. In een catalogus wordt aangegeven welke data elektronisch beschikbaar worden gesteld.

Het open data beleid is volop in beweging. In het voorjaar van 2013 zal naar verwachting de herziene Europese richtlijn voor het hergebruik van overheidsinformatie vastgesteld worden. Deze wordt vervolgens geïmplementeerd in de Wet openbaarheid van bestuur. Net voor het kerstreces van 2012 is een motie aangenomen in de Tweede Kamer die overheden oproept om burgers goede en snelle toegang tot overheidsinformatie te bieden. Een plan van aanpak voor snelle en goede beschikbaarheid van overheidsinformatie wordt meegenomen in het Actieplan Open Overheid dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, in het kader van de Nederlandse deelname aan het "Open Government Partnership" opstelt.⁶ Dit plan zal onder meer aandacht schenken aan de vraag welke inspanning in redelijkheid van de overheidsorganen gevraagd kan worden bij het actief beschikbaar stellen van openbare overheidsinformatie.

In aanvulling op het aanbod van open data blijft het mogelijk meteorologische data op basis van aanvullende dienstverlening (Service Level Agreements) af te nemen. In deze niet-exclusieve, afzonderlijke overeenkomsten kunnen afspraken rond bijvoorbeeld leveringszekerheid gemaakt worden. De Minister van Infrastructuur en Milieu berekent de kosten voor het nakomen van deze afspraken conform de Mededingingswet aan afnemers door (zie verder 3.2).

3.2 markt en overheid

Als beleidsuitgangspunt geldt dat in beginsel niet wordt getreden in de bestaande marktverhoudingen als het gaat om de levering van operationele weergeerelateerde producten en diensten buiten de Rijksoverheid. Dienstverlening, zoals peilbeheer bij waterschappen of gladheidbestrijding voor gemeenten, valt hier ook onder. Dit betekent dat restrictief wordt omgegaan met het leveren van bewerkte data aan bijvoorbeeld waterschappen ten aanzien van de weersverwachtingen. Welke producten en diensten worden geleverd op het gebied van weer wordt grotendeels bepaald door de vraag van opdrachtgevers of afnemers, uitgezonderd hiervan zijn zogenaamde basistaken. Onder de basistaak vallen onder andere wetenschappelijk onderzoek, het algemeen weerbericht, weerwaarschuwingen en het onderhouden van de eigen meetinstrumenten. Dienstverlening aan decentrale overheden en overheidsbedrijven wordt in beginsel aan de markt overgelaten. In een aantal gevallen wordt gekozen voor een uitzondering hierop door het KNMI expliciet een rol toe te kennen bij het rechtstreeks leveren van weergeerelateerde producten en diensten aan overheidsorganisaties buiten de Rijksoverheid, namelijk:

- wanneer sprake is van incidentele doelgroepspecifieke waarschuwingen voor gevaarlijk of maatschappijontwrichtend weer. Voorbeelden zijn de hoogwaterproblemen van januari 2012 in de noordelijke provincies, de extreme

⁶ Het 'Open Government Partnership' is een wereldwijd samenwerkingsverband van landen die maatregelen willen nemen om de overheid meer open en transparant te maken richting burger. Het is in 2011 gestart met de VS, het VK, Indonesië, Brazilië, Mexico, Noorwegen, de Filipijnen en Zuid-Afrika. Inmiddels participeren al bijna 60 landen.

- droogte in het voorjaar van 2011;
- wanneer sprake is van gerichte verzoeken van de in de veiligheidsregio's samenwerkende partners in verband met de openbare orde en veiligheid (inclusief preparatie, oefening, nazorg en evaluatie);
- wanneer het KNMI als enige beschikt over de kennis en middelen die nodig zijn voor een specifiek product of dienst;
- wanneer de opdrachtgever uit de aard van zijn werkzaamheden geen gebruik kan maken van niet-ambtelijke opdrachtnemers, zoals in het geval van gerubriceerde (weer)informatie (bijvoorbeeld bij vragen van de Onderzoeksraad Veiligheid of ingeval een gerechtelijke procedure aan de orde is).

In de bovenstaande punten gaat het om activiteiten die moeten worden uitgevoerd in het kader van een publieke taak van verzoekende overheids-organisaties. Er rust geen afnameplicht op deze organisaties. Overheidsorganisaties kunnen ook verzoeken om toetsing van de weerdiensten van anderen (second opinion). Bijvoorbeeld de weerkamer van ProRail omtrent het waarschuwen bij ontwrichting van de spoorinfrastructuur. Hierbij treedt het KNMI op als referentie-instituut.

Naast het restrictief omgaan met de keuze aan wie al dan niet weerdiensten kunnen afnemen wordt ook de financiering ervan gewijzigd. Voor zowel de dienstverlening buiten de Rijksoverheid die, zoals in deze paragraaf beschreven, wordt beperkt, en de dienstverlening binnen de Rijksoverheid wordt het profijtbeginisel leidend. Dit wil zeggen dat diensten die niet onder de basistaak van de overheid horen, op verzoek en tegen integrale kosten worden verleend.

De Mededingingswet eist op grond van artikel 25i dat ten minste de integrale kosten worden doorberekend bij economische activiteiten van bestuursorganen. Deze kosten worden berekend overeenkomstig het Besluit markt en overheid. Hiermee wordt concurrentievervalsing door de overheid tegengegaan, omdat bestuursorganen producten kunnen leveren die tot stand zijn gekomen met publieke middelen. Voor aanvullende dienstverlening met betrekking tot leveringsgaranties en technische bijstand bij het hergebruik van meteorologische data zullen daarom ten minste de integrale kosten worden doorberekend. Daarbij is tevens artikel 25k relevant waarin staat dat overheden de gegevens waar ze over beschikken niet mogen hergebruiken voor andere economische activiteiten. Dat mag alleen als andere organisaties of bedrijven ook (onder dezelfde voorwaarden) over deze gegevens kunnen beschikken. Deze artikelen spelen vooral een rol bij het hergebruik van meteorologische data voor commerciële doeleinden.

In artikel 25h van de Mededingingswet staat dat de eisen van artikel 25i en 25j - doorberekenen integrale kosten - niet gelden in het geval dat bestuursorganen diensten verlenen aan andere bestuursorganen om elkaar te ondersteunen in de publieke taak. Het gaat hier om maatwerk en niet om de basistaken. Om inbreuk op concurrentievervalsing en inbreuk op bestaande marktverhoudingen buiten twijfel te stellen wordt, ondanks de uitzondering van artikel 25h, voorgesteld om ten minste de integrale kosten door te rekenen voor de (m.n. meteorologische) dienstverlening aan decentrale overheden, de

rechterlijke macht en overheidsbedrijven. Ook binnen de Rijksoverheid zullen kosten worden doorberekend voor maatwerkproducten. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan het zoveel mogelijk vraaggestuurd opereren bij het invullen van de opgedragen overheidszorg inzake meteorologie en seismologie voor een optimale inzet van mensen en middelen. Bovendien kan door deze wijze van financiering een efficiëntie-bezuiniging worden ingeboekt.

§ 4. Effecten en lasten wetsvoorstel

Het wetsvoorstel brengt geen extra lasten voor het bedrijfsleven met zich mee. Ook nu al moeten overeenkomsten worden opgemaakt over het afnemen van aanvullende diensten door het bedrijfsleven die de overheid niet hoeft uit te voeren voor het goed uitoefenen van de publieke taak. Daarnaast is in het voorstel de al bestaande ontwikkeling ten aanzien van vraaggestuurd werken verder bestendigd en gefaciliteerd.

Op het gebied van het hergebruik van data zal de bestaande wetgeving worden gevolgd (zie 3.1). Het in dat kader deelnemen aan gremia door het bedrijfsleven over nieuwe ontwikkelingen binnen de taakopvatting van de overheid op het gebied van meteorologie is op vrijwillige basis.

Het onderhavige voorstel behelst in hoofdzaak een kaderwet die het mogelijk maakt flexibel om te springen met functies op het gebied van meteorologie en seismologie die de overheid in stand wil houden of (kwalitatief) wil garanderen.

§ 5. Consultatie en advisering

Op donderdag 25 april 2013 is het Overleg infrastructuur en milieu in vergadering bijeengekomen om het wetsvoorstel te bespreken met belanghebbende organisaties. Vertegenwoordigers van de Nederlandse Vereniging van WeerBedrijven, de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij, de Unie van Waterschappen en Argoss waren aanwezig tijdens het overleg. De deelnemers gaven aan in te stemmen met de hoofdlijnen van het wetsvoorstel en dat zij graag betrokken willen worden bij de verdere uitwerking van het voorstel in ministeriële regelingen. Hierbij werd onderstreept dat moet worden uitgegaan van het kabinetsstandpunt zoals geformuleerd in de Kamerbrief van 28 maart 2013 ten aanzien van de positionering van het KNMI (Kamerstukken II 2012-2013, 32379, nr. 8). Naar aanleiding van opmerkingen tijdens de vergadering is deze toelichting verduidelijkt met betrekking tot de relatie markt en overheid (3.2) en publiek-private samenwerking.

De Luchtverkeersleiding Nederland heeft middels een schriftelijke inbreng te kennen gegeven in te stemmen met het wetsvoorstel.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 1

In dit artikel staan de definities opgenomen die in het wetsvoorstel worden gehanteerd.

Artikel 2

Dit artikel gaat in op het toepassingsbereik van deze wet. De wet is ook van toepassing in de openbare lichamen St. Eustatius, Saba en Bonaire. De minister levert diensten aan de luchthavens van de openbare lichamen en verzorgt het algemeen weerbericht en weerwaarschuwingen. De kosten die hieruit voortvloeien worden voldaan uit de algemene middelen. Er wordt momenteel geen ondersteuning verleend aan de openbare lichamen in het kader van hun publieke taak (artikel 3, eerste lid, onderdeel e). In artikel 6, dat betrekking heeft op het doorberekenen van de integrale kosten (vanuit het profijtbeginstel), voor deze dienstverlening zijn de openbare lichamen uitgezonderd. Voor de openbare lichamen zal er daarom feitelijk niets veranderen ten opzichte van de situatie voor de inwerkingtreding van deze wet.

Artikel 3

Eerste lid

In deze voorgestelde bepaling wordt aan de Minister van Infrastructuur en Milieu de zorg opgedragen om de samenleving van informatie te voorzien met betrekking tot het weer en andere geofysische verschijnselen. Daartoe worden gegevens verzameld door internationale uitwisseling en uit eigen waarneming van geofysische verschijnselen in de dampkring, aan het oppervlak van en in de aarde en in de zee. Deze gegevens worden geïnterpreteerd en bewerkt zodat een algemeen weerbeeld van Nederland kan worden gegeven en informatie kan worden verstrekt die geschikt is voor gebruik door deskundigen, onderzoek en beleid. Concreet komen de taken neer op het volgende:

- de beschikbaarstelling aan de samenleving van het algemeen weerbericht, waaronder waarschuwingsberichten en berichten bij calamiteiten waarbij het weer een belangrijke rol speelt (onderdeel a en b);
- het vergaren van geofysische data, op het gebied van meteorologie, seismologie en andere geofysische terreinen (bijv. hydrologie en oceanografie), samengevat als MSG-gegevens (onderdeel c);
- het onderhouden van een meetinfrastructuur in Nederland en de bijbehorende kennis voor het vergaren van de bovengenoemde data (onderdeel d);
- het ondersteunen van overheden, rechterlijke macht (rechtbanken, hoven en andere gerechtelijke organisaties), overheidsbedrijven en Bonaire, St. Eustatius en Saba op het gebied van weer voor de publieke taken die de genoemde organisaties hebben onder andere bij calamiteiten, kwesties van openbare orde en weerverklaringen (onderdeel e);
- onderzoek, gericht op zowel operationele toepassingen van gegevens omtrent geofysische verschijnselen in de dampkring, aan het oppervlak van en in de aarde en in de zee (onder andere in verband met de eigen infrastructuur) als op het vermeerderen van kennis omtrent die verschijnselen (onderdeel f);
- hierbij kan het bovenstaande onderzoek en het vergaren van MSG-gegevens ook in opdracht van de Europese Unie of de Wereld Meteorologische Organisatie (WMO) worden uitgevoerd (onderdeel g);
- het beschikbaar stellen van de gegevens die worden vergaard in het kader van de publieke taak, mede in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur en de Implementatiewet EG-richtlijn infrastructuur ruimtelijke informatie, waarbij desgewenst overeenkomsten met het meteobedrijfsleven worden aangegaan wanneer extra diensten (bijvoorbeeld aangaande betrouwbaarheid en frequentie van dataleveringen) gewenst zijn. Het gaat hier met nadruk niet om het uitvoeren van

- wetenschappelijk onderzoek voor marktpartijen (onderdeel h);
- het participeren in internationale samenwerkingsverbanden met name op het gebied van meteorologie (EUMETSAT en de WMO) om de taak van het tijdig waarschuwen te kunnen realiseren (onderdeel i); en
- het verlenen van meteorologische diensten voor de luchtvaartnavigatie in het kader van de Verordening (EG) 550/2004 ten behoeve van het Europese grondgebied (9, eerste lid, van de verordening) en voor de openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba (onderdeel j).

In eerste instantie zullen de taken genoemd in artikel 3, eerste lid, hoofdzakelijk worden neergelegd bij en uitgevoerd door het KNMI.

Tweede lid

In het tweede lid wordt een delegatiegrondslag voorgesteld om de zorgplichten concreter in te vullen bij ministeriële regeling. Het verlenen van meteorologische diensten voor de luchtvaartnavigatie is in dit lid uitgezonderd van verdere regeling door de minister, omdat hiervoor een grondslag wordt opgenomen in de Wet luchtvaart (het in artikel 8 voorgestelde artikel 5.13a, tweede lid, van de Wet luchtvaart). De zorgplicht voor meteorologische diensten voor de luchtvaartnavigatie wordt in het eerste lid opgenomen om te benadrukken dat deze diensten een publieke taak behelzen die onder de zorg van de minister moet vallen. Verder wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 8.

In onderdeel a wordt onder meer beoogd te regelen op wat voor manier weerwaarschuwingen en algemene weerberichten beschikbaar worden gesteld en aan welke specificaties zij moeten voldoen (termijn van de weersverwachting en parameters voor waarschuwingen, zoals windsnelheid, tij, golfslag en zonkracht). Tegenwoordig is de meeste berichtgeving continue beschikbaar via openbare media. Algemene weerberichten zijn bedoeld voor de openbare media, maar kunnen ook doelgroepgericht zijn, zoals voor de scheepvaart of wegverkeer. Voor algemene weerberichten en weerwaarschuwingen worden geen kosten doorberekend aan de afnemer. De Regeling algemeen weerbericht BES zal op deze bepaling gaan rusten.

Het voorgestelde onderdeel b zal bij ministeriële regeling specificeren voor welke ondersteuning door de minister zorg gedragen zal worden. Het gaat hier om de vier uitzonderingen genoemd in paragraaf 3. Het komt er op neer dat alleen in een aantal specifieke bij ministeriële regeling vastgestelde gevallen ondersteuning wordt gegeven vanuit het Rijk bij de publieke taak van de openbare lichamen, de rechtelijke organisatie en overheidsbedrijven. Voor het overige worden diensten op het gebied van meteorologie en seismologie aan de markt overgelaten. Ondersteuning vindt slechts plaats voor taken die 'bij of krachtens wet zijn opgedragen, met andere woorden, taken van overheden die zijn gebaseerd op regelgeving. Taken die niet publiekrechtelijk zijn toebedeeld worden niet ondersteund door de minister. Dienstverlening vindt plaats op verzoek. Er is geen afneemplicht en het uitgangspunt is om zoveel mogelijk vraaggestuurd diensten aan te bieden (zie verder de toelichting bij artikel 6).

Het voorgestelde onderdeel c biedt een grondslag voor het stellen van voorwaarden voor het aangaan van samenwerkingsverbanden tussen de overheid en (meteo)bedrijven. Deze

samenwerkingverbanden zijn mogelijk als het gaat om de inbreng van unieke kennis en innovatie. Te denken valt aan een project met bedrijven uit de watersector in Vietnam om de Mekong-delta veiliger te maken. Bij ministeriele regeling worden bijvoorbeeld spelregels gesteld ten aanzien van de exclusiviteit van onderzoeksgegevens, juridische vormgeving van de samenwerking en wanneer sprake is van unieke kennis.

Onderdeel d biedt een grondslag voor het reguleren van het 'open databeleid' van de overheid. Volgens dit beleid moeten MSG-gegevens die worden geproduceerd in het kader van de overheidszorg, bedoeld in het eerste lid, beschikbaar worden gemaakt. Aanvullend eist de Implementatiewet EG-richtlijn infrastructuur ruimtelijke informatie ook verstrekking van data (zie verder § 3). Bij ministeriele regeling zal worden vastgesteld dat de voor hergebruik beschikbare MSG-gegevens worden opgenomen in een catalogus. Aan de hand van de catalogus wordt het bedrijfsleven geïnformeerd met betrekking tot de producten die in het kader van de publieke taak worden geproduceerd. Voor hen is het belangrijk om te weten welke nieuwe (bewerkte en onbewerkte) gegevens worden aangeboden zodat zij zich kunnen aanpassen aan de gewijzigde dienstverlening van de overheid. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld omtrent de manier van informeren.

Het is de bedoeling dat significante wijzigingen in het aanbod van MSG-gegevens een redelijke periode van tevoren kenbaar zullen worden gemaakt bij het (meteo)bedrijfsleven. Alle deelnemers aan het reguliere overleg tussen het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en alle afnemers van meteorologische data (providersoverleg) worden tijdig en periodiek geïnformeerd over nieuwe (technologische) ontwikkelingen die in de toekomst van invloed zijn op de open data en de opname daarvan in de in paragraaf 3 genoemde catalogus. Partijen kunnen op basis hiervan voorbereidselen treffen wanneer het beschikbaar stellen van nieuwe datasets invloed heeft op bestaande verdienmodellen.

Bij het beschikbaar stellen van MSG-gegevens voor hergebruik kan aanvullende dienstverlening worden aangeboden. Met 'aanvullende dienstverlening' worden de zogenaamde 'service level agreements' bedoeld. Bedrijven kunnen naast de verstrekking op grond van het 'open databeleid' ook aanvullende dienstverlening overeenkomen. Het zal dan met name gaan om leveringsgaranties en technische ondersteuning bij een datalevering. Hiervoor worden overeenkomstig de Mededingingswet de integrale kosten doorberekend.

Ten slotte wordt op grond van onderdeel e nader geregeld met welke organisaties internationale samenwerking plaatsvindt en hoe de internationale vertegenwoordiging is georganiseerd.

Artikel 4

Onderzoek (naar klimaat), technologische ontwikkeling, een uitbreiding of juist een inperking van (meet)activiteiten worden zichtbaar gemaakt in een vierjaarlijks activiteitenprogramma. De zorgplichten die worden opgesomd in artikel 3, eerste lid, zullen veelal vraaggestuurd worden ingevuld. Door middel van het programma kan in de juiste capaciteit en begroting worden voorzien voor de uit te voeren projecten of dienstverlening. Het programma kan tussentijds worden geactualiseerd. Bij ministeriële

regeling kunnen regels worden gesteld inzake de voorbereiding, inrichting en inhoud van het programma. Dit gaat bijvoorbeeld over regels omtrent het tijdig consulteren van betrokken (internationale)meteorologische organisaties en het indelen van het plan in bijvoorbeeld gedeelten voor kort- en langdurige projecten, financiële middeleninzet voor onderzoek en weerproducten.

Artikel 5

Dit artikel richt zich op het borgen van het wetenschappelijk niveau en de onafhankelijkheid van het onderzoek dat door de overheid wordt gedaan naar geofysische verschijnselen in de dampkring (klimaat en weer), aan het oppervlak van en in de aarde en in de zee onder andere in verband met de eigen infrastructuur. De spanning tussen de onafhankelijkheid van het wetenschappelijk onderzoek dat wordt uitgevoerd door het KNMI en de ministeriële verantwoordelijkheid voor het KNMI wordt weggenomen doordat de minister geen aanwijzingen geeft met betrekking tot het doen van onderzoek en het rapporteren en publiek maken ervan, net als dat bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu het geval is. Een raad van toezicht (min of meer een voortzetting van de huidige KNMI-Raad), waarin naast wetenschappers ook internationale vertegenwoordigers een plek hebben, zal de wetenschappelijke kwaliteit en onafhankelijkheid bewaken. De bestuurlijke relevantie en bruikbaarheid van producten worden niet door deze commissie getoetst. Het gaat niet om een adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges. Er wordt geen beleidsadvies gegeven, maar slechts toegezien op de wijze en de methoden gebruikt voor het wetenschappelijk onderzoek dat onder de zorg van de minister wordt uitgevoerd. Daarbij zal de raad zich niet buigen over de bedrijfsvoering. Bij ministeriële regeling kunnen onder meer regels worden gegeven ten aanzien van de hoeveelheid leden, hun deskundigheid, de vergoeding die zij voor hun werk ontvangen en de manier waarop zij worden benoemd en ontslagen. Daarnaast kan worden geregeld hoe vaak zij minimaal adviseren.

Artikel 6

De overheid heeft een rol in het waarschuwen van het publiek voor extreme weeromstandigheden. Het is belangrijk dat er met één stem wordt gesproken als het gaat om dit soort berichtgeving. In dat licht heeft de minister op grond van het voorgestelde artikel 3 mede de zorg om decentrale overheden en overheidsbedrijven desgevraagd te ondersteunen op het terrein van meteorologie of andere geofysische terreinen bij de uitvoering van hun publieke taak. Zoals in paragraaf 3 van het algemeen deel van de toelichting is uiteengezet is de Mededingingswet niet van toepassing op deze ondersteuning. Echter, uitgangspunt is dat de overheid zo min mogelijk in bestaande markt verhoudingen treedt en deze niet verstoort. Om deze reden wordt in dit artikel als stelregel gehanteerd dat ten minste integrale kosten worden doorberekend. Dit artikel vormt een invulling van de ruimte die artikel 25h van de Mededingingswet laat voor overheden om geen gebruik te maken van een uitzondering. De rechtelijke organisatie valt niet onder deze uitzondering van de Mededingingswet, maar is toch opgenomen in het artikel. De kosten worden immers ook doorberekend vanwege het feit dat men vraaggestuurd wil opereren teneinde een doelmatige verdeling van middelen en mensen te bewerkstelligen. Mede in dat kader zal het KNMI een baten- en lastendienst blijven op grond van hoofdstuk 1, paragraaf 2, van de Comptabiliteitswet. Dit wordt geregeld bij een ministerieel besluit dat rust op artikel 10 van de Comptabiliteitswet.

De tarieven voor het beschikbaar stellen van MSG-gegevens worden krachtens de Wet openbaarheid van bestuur (maximaal de marginale verstrekkingkosten) of eventueel krachtens de Implementatiewet EG-richtlijn infrastructuur ruimtelijke informatie vastgesteld.

Voor het genereren van MSG-gegevens op grond van een overeenkomst voor aanvullende dienstverlening (service level agreement) voor decentrale overheden, de rechterlijke organisatie of overheidsbedrijven worden ten minste de integrale kosten doorberekend (Wet markt en overheid).

Bonaire, St. Eustatius en Saba vallen buiten deze regeling en de Mededingingswet is niet op hen van toepassing. In de aanhef van het artikel worden zij dan ook niet genoemd. Zie verder de toelichting bij artikel 2.

Het tweede lid verklaart de bepalingen uit de Mededingingswet die betrekking hebben op het vaststellen van de integrale kostprijs van overeenkomstige toepassing op het doorberekenen kosten voor weergegelateerde maatwerkproducten aan overheidsorganisaties buiten het Rijk. Het Besluit markt en overheid moet hierbij worden gevolgd. Hiertoe heeft het KNMI in overleg met de Autoriteit Consument en Markt een kostprijsmodel ontwikkeld. In paragraaf 2 is aangestipt dat ook binnen de Rijksoverheid ten minste de integrale kosten in rekening worden gebracht voor weergegelateerde producten, echter dit wordt niet in dit artikel geregeld, maar op ministerieel niveau geborgd. Het behoort tot de interne huishouding van het Rijk. Het gaat dan met name om het doorberekenen van kosten wanneer tussen het ministerie van Defensie, Buitenlandse Zaken of onderdelen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu informatie-uitwisseling plaatsvindt.

Artikel 7

Artikel 7 wijzigt de Ambtenarenwet en regelt dat de leden van de raad van toezicht geen ambtenaren zijn. Zij zouden dan immers onder de minister ressorteren wat onafhankelijkheid wellicht problematisch maakt.

Artikel 8

Dit artikel heeft tot doel de Wet luchtvaart te wijzigen. Voorgesteld wordt om artikel 8 van de Wet op het KNMI materieel in de Wet luchtvaart onder te brengen. Wat betreft luchtvaartmeteorologie vloeien uit de mondiale en Europese regelgeving eisen voort die implementatie in regelgeving behoeven. Het bepalen en vaststellen van de te verstekken luchtvaartmeteorologische dienstverlening die Nederland in het kader van de internationale luchtvaartnavigatie moet verlenen heeft een wettelijke basis. De wettelijke basis is noodzakelijk ten opzichte van derden, omdat het om een exclusieve levering gaat. Het gaat hier onder meer om het aanwijzen op exclusieve basis van een meteorologisch dienstverlener op grond van regelgeving van het FABEC-verdrag (Functional Airspace Block Europe Central). In de huidige wet op het KNMI wordt het KNMI expliciet aangewezen (art. 8 van die wet). Deze wettelijke aanwijzing van het KNMI wordt geschrapt en vervangen door een ministeriële aanwijzing, maar heeft niet als consequentie dat het KNMI niet meer meteorologische diensten verleent voor de luchtvaart. Het voornemen blijft om het KNMI exclusief aan te wijzen als verlener van luchtvaart meteorologische diensten net als nu het geval is. Hoewel er in strikte zin geen

onoverkomelijke technische of juridische beletselen zijn om via aanbesteding luchtvaartmeteorologische dienstverlening elders te positioneren, geven analyse en uitwerking van de relevante aspecten onvoldoende legitimatie voor de conclusie dat luchtvaartmeteorologische dienstverlening beter door een andere partij dan het KNMI kan worden uitgevoerd. Bovendien is het vooralsnog niet wenselijk gezien de (operationele) risico's wanneer wordt overgestapt op een andere provider, onder meer op het gebied van veiligheid, continuïteit, capaciteit. Tevens wijzen ontwikkelingen binnen "Single-European-Sky"-regelgeving en FABEC eerder op consolidatie van providers. Verwezen wordt naar de Kamerbrief van 28 maart 2013 (Kamerstukken 2012-2013 32379, nr. 8, bijlage 3) Door de aanwijzing op ministerieel regelingsniveau te leggen hoeft bij een wisseling van de aangewezen meteorologische dienstverlener niet opnieuw de wet te worden gewijzigd bij veranderingen in internationale of Europese regels.

De reden om de meteorologische dienstverlening voor de luchtvaart in de Wet luchtvaart te regelen is omdat deze wet op basis van Europese regelgeving de luchtvaartnavigatiediensten reguleert. De meteorologische dienstverlening maakt hier onderdeel van uit. In een invoeringsregeling zal worden geregeld dat de Regeling luchtvaart meteorologische dienstverlening na inwerkingtreding van dit artikel zal berusten op artikel 5.13a, derde lid, van de Wet luchtvaart en niet meer op het hierbij ingetrokken artikel 8b van de Wet op het KNMI.

B

Het voorgestelde onderdeel B breidt het toepassingsbereik van de Wet luchtvaart uit naar het luchtruim van Bonaire, Sint Eustatius en Saba voor zover het gaat om de aanwijzing van een verlener voor meteorologische diensten en de mogelijkheid dat deze aangewezen verlener gebruik maakt van een derde partij bij de uitvoering van zijn taken. De overige artikelen van hoofdstuk 5 zijn niet van toepassing op de BES omdat zij dan wel te specifiek op het vluchtinformatiegebied Amsterdam gericht zijn, dan wel voortvloeien uit Europese verplichtingen die niet op de BES van toepassing zijn.

De Luchtvaartwet BES en de daarop gebaseerde regelgeving biedt voor het overige het regelgevende kader omtrent meteorologische diensten op de BES. De aanwijzingsbevoegdheid en de uitbestedingsmogelijkheid zijn niet in de Luchtvaartwet BES opgenomen om te voorkomen dat een versnippering zou ontstaan met betrekking tot de verlening van luchtvaartmeteorologische diensten. Bovendien is het streven op termijn de Luchtvaartwet BES te integreren in de Wet luchtvaart. De opname van de aanwijsbevoegdheid en de uitbestedingsmogelijkheid anticipeert hier op.

C

Onderdeel C maakt duidelijk dat titel 5.2 niet enkel op de verlening van luchtverkeersdiensten ziet, maar ook op de verlening van luchtvaartnavigatiediensten. Deze laatste omvat naast luchtverkeersdiensten tevens communicatie-, navigatie-, en plaatsbepalingsdiensten, meteorologische diensten voor de luchtvaartnavigatie en luchtvaartinlichtingendiensten. De overige artikelen van deze titel die over luchtvaartnavigatiediensten spreken, zoals artikel 5.14d inzake de certificeringsplicht of artikel 5.20 inzake vergoedingen, zijn automatisch al van toepassing op het verlenen van meteorologische inlichtingen voor de luchtvaartnavigatie.

E

De luchtvaarnavigatiedienstenverordening biedt lidstaten expliciet de mogelijkheid om een verlener van meteorologische diensten exclusief aan te wijzen. Tot op heden werd het KNMI in de Wet op het KNMI exclusief aangewezen. Gelet op de veiligheidsaspecten die verbonden zijn aan het verschaffen van deze inlichtingen is ervoor gekozen om de aanwijzing van het KNMI voort te zetten. Onderdeel E maakt het mogelijk dat de minister een verlener voor meteorologische diensten voor de luchtvaarnavigatie aanwijst voor het vluchtinformatiegebied Amsterdam en voor het luchtruim van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. In het eerste geval moet de aanwijzing en de verlener voldoen aan de vereisten die hiervoor op basis van de Europese "Single-European-Sky" verordeningen en met name de luchtvaarnavigatiedienstenverordening gelden. De voornaamste eis is dat de verlener gecertificeerd moet zijn. In het tweede geval gelden de eisen die bij of krachtens de Luchtvaartwet BES gesteld worden. Door het toekennen van deze aanwijzingsbevoegdheid aan de minister wordt tevens duidelijk dat de minister de administratieve autoriteit, als bedoeld in de regelgeving van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO), is namens wie de meteorologische diensten verstrekt worden. Het tweede lid biedt de grondslag voor het stellen van nadere regels omtrent de taken van de aangewezen verlener binnen het vluchtinformatiegebied Amsterdam en binnen het luchtruim van Bonaire, Sint Eustatius en Saba en vervangt de delegatiegrondslag zoals die was opgenomen in de Wet op het KNMI. De nadere regels omvatten onder meer de wijze waarop de luchtvaartmeteorologische inlichtingen worden verstrekt, regels inzake de inhoud van deze inlichtingen, de luchtvaartterreinen waarop de beschikbaarstelling betrekking heeft, de perioden van beschikbaarstelling en de categorieën van gebruikers en zijn opgenomen in de Regeling meteorologische inlichtingen en de Regeling meteorologische inlichtingen BES. Deze regelingen worden geacht gebaseerd te zijn op het voorgestelde artikel 5.13a, tweede lid.

Gelet op de verantwoordelijkheid die de Minister van Defensie binnen het vluchtinformatiegebied Amsterdam heeft voor het verlenen van luchtverkeersdiensten, wordt de aanwijzing van de meteorologische dienstverlener en de ministeriële regeling opgesteld in overeenstemming met de Minister van Defensie. Voor wat betreft de regeling was de instemming van de Minister van Defensie ook al in de huidige situatie noodzakelijk.

F

Onderdeel F maakt duidelijk dat in een functioneel luchtruimblok niet alleen de verlener van luchtverkeersdiensten maar ook de verlener van meteorologische diensten voor de luchtvaarnavigatie in gezamenlijkheid met de betrokken staten van het functioneel luchtruimblok kunnen worden aangewezen.

G

Op basis van de luchtvaarnavigatiedienstenverordening mogen aangewezen dienstverleners bij het uitvoeren van hun taken gebruik maken van andere dienstverleners, mits de betrokken lidstaat hiermee instemt en aan een aantal voorwaarden is voldaan zoals het beschikken over een certificaat. Ook verlener van meteorologische diensten kunnen onder dezelfde voorwaarden hun taken uitbesteden. Hoewel de luchtvaarnavigatiedienstenverordening niet van toepassing is op de BES, is

uitbesteding ook daar toegestaan. Het onthouden van instemming voor de uitbesteding wordt daar echter niet gekoppeld aan het certificaat maar aan de het kunnen voldoen aan door de minister opgestelde regels.

Artikel 9

Dit artikel bevat een technische wijzigingen vanwege het intrekken van de Wet op het Koninklijk Meteorologisch Instituut. Het bij name noemen van het KNMI in de wet is niet meer nodig. Op grond van artikel 44 van de Grondwet legt de Minister van Infrastructuur en Milieu de opgedragen taak bij de aangewezen dienst neer die onder het eigen departement ressorteert.

Artikel 10

Dit artikel voorziet in een periodieke evaluatie van de voorgestelde wettelijke regeling net zoals dit het geval is in de huidige Wet op het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut.

Artikel 12

De inwerkingtreding van dit wetsvoorstel geschiedt bij koninklijk besluit.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Wilma J. Mansveld